PODIUM VAN DE WEEK

Union Suspecte en Abattoir Fermé brengen 'They eat people' ★★★★

FOTO BART GRIETEN

■ *They eat people* gaat recht op zijn doel af, en doet dat strak en toch wervelend.

Stand-up van de sterke man

Wie buitenkomt uit *They eat people* gelooft voor minstens twee weken geen enkele politicus meer. Is dat een verdienste van de voorstelling of gemakzucht van de makers? Union Suspecte en Abattoir Fermé brengen je in elk geval in de war over zowel politiek als theater. Of is daar geen verschil meer tussen?

DOOR WOUTER HILLAERT

Een basketballring in een vierkant van neonbuizen: meer decor is er niet in *They eat people*. Het heeft de mistroostigheid van een grauwe achterbuurt, maar moet het nieuwe centrum van de macht voorstellen. Dat ligt ver weg van de pluche, buiten het bereik van de camera's. Er wordt gepuncht als tussen straatvechters, gemikt en gescoord of gemist. *Hit and shot*, steeds opnieuw, dagenlang. We bevinden ons in de achterkamer van de spindoctor, die zijn opperkandidaat klaarstoomt voor de media en de macht.

Joost Vandecasteele eist alle autoriteit op, wanneer partijideoloog Zouzou (Ben Chikha) hem engageert om diens broer Mourade (Zeguendi) naar de verkiezingswinst te drijven. Op tv onthulde men net de oprichting van hun nieuwe partij: de Herenigde VolksUnie (HVU), een politieke reünie van alle ex-VU'ers uit andere partijen. Samen gaan ze voor een onafhankelijk Vlaanderen. Nu of nooit, volle gas. Mourade, onbekend maar ook onbezoedeld, zal hun lijst trekken. Hij is dan wel allochtoon, en zelfs Franstalig, maar in de politiek kan alles, nog meer dan in voetbal. Als er maar gescoord wordt. En als de coach ongelimiteerd mag beschikken.

Vandecasteele kijkt Mourade in de bek zoals een koloniale wetenschapper een neger. "Hij is wel heel bruin, ja." Mourade lacht zijn tanden bloot, weet van de wereld niet. Maar na een potje slogans instampen, een bewust gelekte katholieke doop, een afrekening met "het hele KifKifcircus" en een IJzerbedevaart, is Mourade klaar voor het cruciale tv-debat met Dedecker, zijn enige resterende tegenstander in het tweepartijenstelsel dat Vlaanderen geworden is. De Vlaming rest de keus tussen rechts of rechts. Opiniepeilingen maken de standpunten. *Hit and shot.*

Van theater blijft al even weinig heel. *They eat people* bant elke meerduidigheid. Wat je ziet is wat je krijgt: een vooruitstuwende plot, geknutsel met tv-beelden van echte politici, rechttoe rechtaan dialogen over politieke kunstgrepen zoals auteur Vandecasteele ze ook naast de scène zou gebruiken. Elke theatrale beelding, een kunde die zowel Union Suspecte als Abattoir Fermé bij uitstek beheersen, is hier bewust in de kast gelaten. In theater dat er echt toe wil doen, wordt het luxe, bijzaak. En dus was de werkelijkheid nog nooit zo alom. "Yves Leterme? Een mensgeworden homoseksuele bever." Nogal flauw, maar *They eat people* is dan ook veeleer stand-up, met z'n drieën. Dat gaat recht op zijn doel af, en doet dat strak en toch wervelend.

Superkandidaat

Wel laat Vandecasteele zijn stuk veeleer rond zijn eigen rol draaien dan rond die van de superkandidaat, met hoeveel flair Zeguendi ook nu weer staat te spelen. Vanzelf gaat het eventjes slepen als de spindoctor eruit geschreven moet worden, omdat Mourade van lieverlee zelf de scepter wil zwaaien. Vandecasteele laat zichzelf maar moeilijk afdruipen: kwetsbaarheid is hem vreemd. Naast hem moesten de rollen van Zeguendi en vooral Ben Chikha ook voortdurend op zoek naar aandacht voor hun eigen gevecht.

Pas op het eind wordt duidelijk wie wie naar zijn pijpen deed dansen. Het geeft meteen de meest overtuigende waarschuwing bij de huidige stand van zaken in Vlaanderen: weten we wie we met bijvoorbeeld Dedecker in huis halen als we politici toelaten enkel te zeggen wat we zelf willen? Welk beestje schuilt er achter de publiekslieveling?

They eat people bestrijdt oppervlakkigheid met eenduidigheid, en het stuk kan makkelijk verweten worden nog antipolitieker te zijn dan de Amerikaanse show die het aanklaagt. Maar deze coproductie heeft op pakweg *Revue*, de vorige regie van Ruud Gielens bij de KVS, wel voor dat ze voorbij het dagelijkse tv-nieuws en de krantencommentaren raakt. Ze legt heel helder een onzichtbare politieke mechaniek bloot. Hoe je gedragen in een tv-debat? Welke toon aanslaan in een speech? Waarom wel of geen kartel? *They eat people* kweekt bij zijn publiek een noodzakelijke scepsis aan, een bijzonder gevoel voor het theater achter de werkelijkheid. Daar begint het politieke theater van vandaag.

Op tournee tot 17 dec. www.unionsuspecte.be of www.abattoirferme.be

Theater ● CAMPO ● René ★★

Enkele jaren geleden veroorzaakte Pol Heyvaerts regie *Aalst*, gebaseerd op een rechtszaak over een dubbele kindermoord, een serieuze (media)rel. Zijn nieuwe voorstelling *René* bewandelt opnieuw de dunne lijn tussen feit en fictie maar is wel uit heel ander hout gesneden. Ditmaal is het een persoonlijker drama dat aan de oorsprong ligt.

Pol Heyvaerts oom, René, was een architect, dichter en beeldend kunstenaar . Zijn werk werd pas bekend na zijn dood in 1984 met een tentoonstelling in het S.M.A.K. in 2006. Aan dat eerherstel voegt Pol Heyvaert nu ook het MuHKA toe. Of daar heeft het toch al schijn van als je de theaterzaal binnenkomt. Voor je op je plaats gaat zitten, betreed je het speelvlak, dat is omgebouwd tot een tentoonstellingsruimte met werk van Heyvaert aan de muren. Pas daarna begint de eigenlijke voorstelling. Of moeten we zeggen de *making of*?

Pol Heyvaert huldigt voor zijn stuk de uitspraak van zijn oom: "Een kunstwerk bezit zijn volle kracht op het moment dat het gecreëerd wordt, daarna devalueert het." Zaki (Jackie Dewaele) zit tussen het publiek en neemt audities af voor de rol van René. De eerste kandidaat, Sam Wauters, geeft een staaltje van zijn kunnen door voor te wenden dat hij blind is. Mark Verstraete streeft in zijn hilarische auditie vooral naar echtheid. De Nederlandse Ragna Aurich heeft een stok en folie bij zich om haar knettergekke performance kracht bij te zetten.

De visies op hun rol vloeien ineen in een gelaagd portret wanneer Zaki de drie acteurs vervolgens vraagt om samen René te vertolken. De vele brieven die de kunstenaar schreef vormen de rode draad. Dat materiaal is soms filosofisch maar weegt vaak te licht om te blijven boeien. (LILA)

Tot 25 oktober in Minard, Gent. Daarna op tournee. www.campo.nu

Theater ● KVS ● De radicale verliezers ★

Raven Ruëll, die vorig seizoen bij de KVS het felbejubelde *Missie* maakte, is een van de weinige jonge regisseurs in Vlaanderen die sinds zijn afstuderen resoluut gekozen heeft voor teksttheater en repertoiretoneel. Tijd om eens iets anders te proberen, vond Ruëll. Dat siert hem, maar helaas niet zijn nieuwste voorstelling *De radicale verliezers*, een bijna woordeloze performance over rouwen en de dood.

Bijna woordeloos, want de voorstelling begint met een interview-gesprek over onze (westerse) samenleving die de dood uit het publieke leven heeft gebannen, net als de rituelen die daarmee gepaard gaan. Wat volgt is een uur lang een op- en afgaan van acteurs in een zoektocht naar het omgaan met de dood. Een immens grijs speelvlak met wit kruis is het graf waarop ze dansen, bewegen, schreeuwen, vallen. Contact tussen de (voornamelijk Franstalige) acteurs is er nauwelijks, net als in het leven wordt hier alleen gestorven en gerouwd.

Was het oorspronkelijke vertrekpunt van *De radicale verliezers* het leven werk van de Luikse misdaadschrijver Georges Simenon, dan is dat nog nauwelijks merkbaar (met uitzondering van een verwijzing naar de zelfmoord van zijn dochter). *De radicale verliezers* houdt het op een revue van esthetische beelden, die echter niet boven improvisatie uitstijgen. Alleen het slotbeeld (waarin een lijk wordt afgelegd) pakt door zijn concreetheid. Beelden die spreken voor iemand die gewoonlijk met teksttheater bezig is, het blijkt toch niet voor de hand te liggen.

(LILA)

Tot en met 1 november in KVS, Brussel. www.kvs.be

AANRADERS

Elke week vindt u hier het kruim van de voorstellingen die dit seizoen bij u in de buurt nog te zien zijn.

★★★★★
Pubers bestaan niet
door Ontroerend Goed en Kopergietery
www.ontroerendgoed.be

★★★★
DegrotemonD

door SKaGeN
www.skagen.be

AC Ransart
door Bad van Marie
www.badvanmarie.be

MacBethbranding
door Ensemble Leporello
www.ensembleleporello.be.

Atropa
door Het Toneelhuis
www.toneelhuis.be.

Het verdragen van Versailles
door Kopergietery
www.kopergietery.be

De legende van Woesterdam
door Studio Orka en Kopergietery
www.kopergietery.be

Het geslacht Borgia
door Nunc en Baff
www.baff.be

Picasso, striptease van een genie
door Cour en Jardin
www.courenjardin.be

★★★
Rostekop

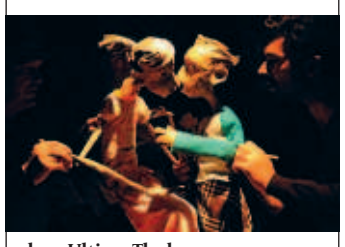

door Ultima Thule
www.ultima-thule.be

Hola que tal
door Antigone
www.antigone.be

Quills
door de Roovers
www.deroovers.be

La Cenerentola
door De Munt
www.demunt.be

Christophe en Willy
door Bronks
www.bronks.be

Yvonne
door Larf
www.larf.be

Nimmermeer
door De Maan
www.demaan.be

Het Hertenhuis
door Needcompany
www.needcompany.be

Hoeveel jaren telt november?
door LOD
www.lod.be

Kunstwerk
door Lazarus
www.lazarusvzw.be

Niemand kan het
door Exiles
www.exilesvzw.be